

משל ונמשל...

"ויען יוסף ויאמר זה פתרונו" (בראשית מ, יח).

כיצד מודיעים על שמועה רעה?

רופא בא לבקר חולה. אם הוא מגלה שיש תקוה שהחולה יחלים ממחלתו, הוא מזדרז לעודדו ולהאיץ בו שיקח את התרופות וייטב לו. אולם, אם הוא רואה שמצבו אנוש ואין סיכוי להטבת מצבו, הוא נמנע מלפתוח בדברים, והוא רק ממתין עד שבני המשפחה ישאלוהו מה מצבו של החולה, ואז הוא יענה להם ויספר להם על המצב החמור שבו נתון החולה.

הבדל זה בין הדיבורים השונים קיים לאו דוקא בעניני רפואה ומחלה, אלא בכל מקום שבו יש צורך להשמיע שמועות רעות.

עפ"י משל זה הסביר **רבי משה לנינסקי**, ראש ישיבת ראדין, את הפסוק: "ויען יוסף ויאמר זה פתרונו שלשת הסלים שלשת ימים הם". ויש להבין משום מה נשתנה הלשון כאן מלשון הפתרון הראשון. אצל שר המשקים כתוב: "ויאמר יוסף", ואילו בפתרון שר האופים נאמר: "ויען יוסף ויאמר"?

ההסבר הוא שאצל שר המשקים שעתיד היה לשוב על כנו, הזדרז יוסף לומר לו את פתרונו תיכף כששמע את החלום, ולכן נאמר: "ויאמר יוסף", הוא עצמו פתח בדיבור.

לעומת זאת, אצל שר האופים אשר גורלו היה לתליה, נאמר אצלו: "ויען יוסף", כי יוסף לא הריב עוז בנפשו לפתוח בדברים. הוא המתין לשאלות שר האופים וענה עליהן.

<div></div>	<div>שבת</div>	<div>יום</div>	<div>שבת</div>
<div>שבת</div>	<div>יום</div>	<div>שבת</div>	<div>שבת</div>
<div>שבת</div>	<div>יום</div>	<div>שבת</div>	<div>שבת</div>
<div>שבת</div>	<div>יום</div>	<div>שבת</div>	<div>שבת</div>
<div>שבת</div>	<div>יום</div>	<div>שבת</div>	<div>שבת</div>
<div>שבת</div>	<div>יום</div>	<div>שבת</div>	<div>שבת</div>
<div>שבת</div>	<div>יום</div>	<div>שבת</div>	<div>שבת</div>
<div>שבת</div>	<div>יום</div>	<div>שבת</div>	<div>שבת</div>
<div>שבת</div>	<div>יום</div>	<div>שבת</div>	<div>שבת</div>
<div>שבת</div>	<div>יום</div>	<div>שבת</div>	<div>שבת</div>

מכותלי בית המדרש בימי שישי ושבֿת

* **ביום שישי בבוקר שיעור עם מורנו הראש ישיבה מהשעה:**

12.30 - 11.15 במסכת **מנחות**, ואחרי כן תפילת מנחה.

* **בליל שבת שיעור** בשעה: 20.00 - 21.00.

* **וביום השבת:** אחרי תפילת הנץ מתקיים שיעור בהלכה - בהלכות תפילין סימן **ל"ב**, עם הסברים למעשה ע"י מורנו ראש הישיבה (קידושא רבה אחר התפילה).

* **בשבת** בין השעות: 15.30 - 14.50 - שיעור כארבעים דקות - חומש עם פירוש **הרמב"ן**, ע"י מורנו ראש הישיבה. ואחרי כן בשעה 15.30 תפילת מנחה.

הציבור הקדוש מוזמן על מנת להגדיל תורה ולהאדירה.

דבר המערכת.

עמוד התפילה...

*** אי"ה מדי יום מתקיים מנין בשחרית יחד עם בחורי הישיבה הגבוהה בוגרי ישיבות קטנות מצטיינים. הציבור היקר והקדוש מוזמן.**

קורבנות ב: 6.55. ישתבח ב: 7.30.

*** וכן מדי שבת, קורבנות ב: 7.15.**

אבות ובנים

אי"ה מדי שבת קודש, אחר תפילת ערבית כמוצאי שבת קודש, מתקיים לימוד של **אבות ובנים** בבית מדרשו, הציבור הקדוש מוזמן לטעום ולהגדיל תורה ולהאדירה.

בס"ד, שיעור תורה בקרית חיים...

כמו כן, הננו שמחים להודיע לציבור הקדוש, שמתקיים שיעור ע"י מורנו ראש הישיבה שליט"א מדי שבוּע ביום שני בקרית חיים מערבית ברח' אברבנאל (בבית הכנסת הלבן-הקרוב לים) בהלכות תפילה, מספר בן איש חי, בשעה 19.45 בערך.
הציבור היקר והקדוש מוזמן להגדיל תורה ולהאדירה.

רואים ישועה והצלחה!!!

המעוניינים לתרום לאחת מסעודות הישיבה - לעלוי נשמת נפטרים, לרפואה, להצלחה, לזווג הגון, לזרע של קיימא או הצלחה בכל הענינים, התרומה לישיבה בסך- 200 ש"ח. ויהי רצון שבזכות החזקת התורה הקדושה, שתבורכו בכל מילי דמיטב. לתיאום בט"ל: 9847363 - 04. או דרך בנק הדואר, מס' החשבון בבנק הדואר - 2598156.

זמני התפילות והשיעורים בימי החול לציבור הקדוש.

אי"ה, בבית מדרשו מתקיים מדי יום בשחרית תפילה כותיקן. להלן זמני הנץ החל משבת "וישלת, וישב"

יום	עלות השחר	שליט/ותפילין	נץ
ש	5:30:30	5:35:30	6:30:45
א	5:31:15	5:36:15	6:31:30
ב	5:32:00	5:37:00	6:32:15
ג	5:32:45	5:37:30	6:33:00
ד	5:33:30	5:38:15	6:33:45
ה	5:34:15	5:38:45	6:34:15
ו	5:35:00	5:39:30	6:35:00
ש	5:35:30	5:40:00	6:35:30
א	5:36:15	5:40:30	6:36:15
ב	5:36:45	5:41:15	6:36:45
ג	5:37:15	5:41:45	6:37:15
ד	5:37:45	5:42:15	6:37:45
ה	5:38:15	5:42:45	6:38:15
ו	5:38:45	5:43:15	6:38:45

מנחה: 12.40.
ערבית ראשונה: 19.05.
ערבית שניה: 22.00

המעוניינים לזכות לתרום ל"זכוי הרבים", ע"י הוצאת עלון זה לאור, ע"י תרומה לישיבה בסך- 200 ש. עם אפשרות לפרוסום, לעלוי נשמת או להצלחה בכל הענינים, או בחסות שתפורסם. אפשר לצור קשר עם המערכת בט"ל- 0527-182434 המעוניינים לתרום להחזקת המוסדות: מס' חשבון בנק הדואר- 2598156 תזכו למצוות.

בס"ד

מקור הברכה

עלון בעניני פרשת השבוע, מוסר, הלכה, ואגדה. בראשות הרה"ג **אברהם טוויל הכהן** שליט"א ראש הישיבה הגבוהה לבוגרי ישיבות קטנות מצטיינים וכולל אברכים - "**חכמה ומוסר**". פעיה"ק רכסים ת"ו, רח' התאנה 2 טל' - 9847363 - 04.

"פנים מאירות חובה!"

פרשת: וישלח.

יעקב אבינו נוטל את הברכות על חשבונו של עשו, ועשו מתמלא בצער עמוק ומבטיח לנקום. "יקרבו ימי אבל אבי ואהרגה את יעקב אחי" - הוא מבטיח בדמעות שליט, ואף שולח את בנו אליפז להורגו. במשך כל השנים הללו שהיה בבית לבן, כתב הזוהר הקדוש, גדלה שנתאו של עשו וחיכה לנקמה הגדולה אלא שפחד הוא מלבן הרשע ששמר כל אותה עת על יעקב.

והנה, אחר שנים כה רבות, הגיעה שעת הנקמה. יעקב עם נשים וילדים רבים מוצאים את עצמם במרחק קצר מעשו וארבע מאות אנשי טרור צמאי דם הרוצים להשים סוף לחייו של יעקב ומשפחתו. והנה כתב הפסוק: "וירא יעקב ויצר לו", כותבים בעלי התוספות - אין פה כפל לשון, אלא היה צר ליעקב על כך שהיה ירא מאד ולא סמך בביטחונו של על ה' שישמרוהו מכל צרה. מדוע אני מפחד ולא בוטח בה'? חשב. וכן כתב ה'חזון איש' (אמו"ב פ"ב, ז') כי הבוטח בה' שורה עליו רוח הקודש, ומתלווה עמו רוח עוז המבשרתו כי ה' יעזרהו בכל. כה גדולה הידיעה כי ה' מלווה כל יהודי ומשגיח עליו בהשגחה מיוחדת היה זה לפני שנים ביום שני. ארגוני הטרור פותחים במערכה עוצמתית כנגד עם ישראל, לאחר מבצע צבאי חשאי במעמקי העיר עזה. כ-400 טילי קסאם נשלחים לעבר יושבי ישראל באזור עוטף עזה, ורק בניסי ניסים התוצאות היו - הרוג אחד, היל"ד וכמה פצועים. אלא שאחד הניסים הגדולים ביותר של אותה מערכה אירע בשעות הצהריים של יום שני, ד' כסלו. אוטובוס מלא בחיילים, 50 במניין, עשה את דרכו בכביש עוטף עזה, על מנת להעביר את החיילים אל רכבי שטח שהמתינו להם על מנת להעביר אותם למקומם. בסרטון של ערוצי הטרור רואים כיצד עוכבת המצלמה אחר אוטובוס החיילים וממתינה לעשות בהם את זממם - לשלוח לעברם טיל חדש מסוג 'רוקנט' שיסיים את חייהם.

משום מה, ובלא כל הסבר הגיוני, ארגון הטרור 'חמאס' מתמהמה מלשלוח את הטיל, וברקע נצפה האוטובוס העוצר בצד ומוריד את החיילים בזה אחר זה. החיילים יורדים מהאוטובוס וניגשים אל תא המטען לקחת משם את חפציהם האישיים. בניסי ניסים על טבעים, רק כאשר החייל האחרון ירד מהאוטובוס ונטל את חפציו מתא המטען, נשלח הטיל לעבר האוטובוס ופגע בחלקו האחורי פגיעה ישירה ומדויקת.

בן רגע עלה כל האוטובוס בלהבות, כאשר הנהג הוא היחיד שהיה נתון בתוך מבוך האש וחולץ ברגע האחרון ע"י מטוס של צה"ל אל בית החולים סורוקה, ובנוסף נפצע קשה מרסיסים חייל בן 19, אשר היה החייל האחרון שירד מהאוטובוס. לאחר מכן התברר כי הנהג היה בדואי מהעיר 'חורה'.

איזה ניסים! אוטובוס שלם של חיילים יהודים הנמצא על הכונת של החמאס במשך כמה דקות ארוכות מוריד את כל החיילים ורק אחר שירד החייל האחרון נשלח הטיל, כאשר הנפגע היחיד הוא הנהג הבדואי והחייל האחרון שלאחר כמה ימים התאושש והבריא ממצבו הקשה בחסדי שמיים. לאחר שהתאושש, פנה הנהג הבדואי אל כלי התקשורת בקושי רב ואמר: "תדעו לכם שאלוקים אוהב אותנו". "מדוע?", שאלו בכלי התקשורת את הנהג, והלה השיב: "האם יתכן דבר כזה, כי דקה אחר שהורדתי את כל החיילים במקומם, פגע טיל באוטובוס כשאף חייל לא מת או נפגע - אסון גדול ביותר נמנע היום בעזרת האלוקים", חתם ואמר לסיום, "אם הדבר היה קורה דקה לפני - היינו היום עם 50 הרוגים. אסון כבד.

רק תבינו כמה אלוקים מלווה אותנו". ותראו מי אומר זאת... חייל בדואי שנשלח להאיר את עיני העם. עלינו לפשפש במעשינו ולהתחזק לאור התקיות, אך בד בבד עלינו לזכור ולשנן כי 'הנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל' - יש לנו אבא גדול ששומר עלינו מאז בריאת העולם ועד ימינו אנו!

"אור ימי החנוכה"

פרשת: וישב.

האור הגדול מגיע. ביום ראשון הזה, בלילה, יזכו כל עם ישראל להוריד אור גדול לעולם - אור של נרות חנוכה! שמונה ימים קדושים ונעלים, בהם כותב **רבנו הַבַּן איש חי זצ"ל** כי יוצא ומאיר לעולם האור הגנוז שגנו הקב"ה מיד אחר בריאת העולם לצדיקים, וכעת בימי החנוכה, חושף הקב"ה את אותו אור לעולם לכל יהודי ויהודיה, שאם רק יצילו את החצי שעה הקדושה - יזכו לקבל אור עצום לנשמתם.

מספרים על הצדיק ר' יוסף מספינקא זצ"ל, כי בצעירותו, כאשר הגיע לילה ראשון של חנוכה, אחזה בו התרגשות כה עצומה לקראת הזכיה בהדלקת הנרות, שלאחר תפילת ערבית, לא היה יכול לעצור את עצמו, ומרוב חשק לזכות לראות באור הנרות היה רץ במהירות, אף על פי שלא היה נאה לצדיק שכמוהו לרוץ ברחוב.

וכדברי קודשו של האדמו"ר מסלונים זצ"ל **שכתב**: "בזמן הדלקת הנרות יכול היהודי לצאת מכל המיצרים, מכל החולאים ומכל הדברים הקשים בחייו - והקב"ה יהפוך לו באותו רגע את הטבע לנס - בקלותו ואפילו אם האדם אינו צדיק או בר - הבנה! וכל זאת ע"י התבוננות בנרות החנוכה בחצי שעה הראשונה!"

סיפר הגאון, הרב אלימלך בידרמן שליט"א: "סיפר לי ראש ישיבה בארץ שזכה להיות מגדול תלמידי החכמים בארץ, כי מלבד תפקידו כראש ישיבה, משמש הוא כמטפל מומחה בבחורים 'נושרים' שעזבו את דרך התורה הקדושה, וזוכה הוא לקרבם בצורה מיוחדת ובלשונו המושכת.

בין תלמידיו, היה בחור אחד שהדרדד ביותר עד כדי שהתחבר אל איש שהשתמש בכוחות טומאה, עד שכמעט שנפל

^{ההמשך בעמוד הבא.}

אסור לעיין בעלון זה בשעת התפילה, נא לשמור על קדושת העלון (גניזה).

כניסת השבת

חיפה : 03 : 4

תל אביב : 14 : 4

ירושלים : 59 : 3

יציאת השבת

חיפה : 14 : 5

תל אביב : 17 : 5

ירושלים : 15 : 5

ר'ת חיפה : 52 : 5

ר'ת תל אביב : 54 : 5

ר'ת ירושלים : 41 : 5

וישב

שבת **מברכין**

* **מפטירין: כה אמר** ^{בשם ב}:

* המולד: יום שישי, שעה 11:12 ו- 9

חלקים.

* אי"ה, ראש חודש יחול, בימים, שבת הבאה ויום ראשון שאחריו.

זמני הזלקת נרות שבת

כניסת השבת

חיפה : 05 : 4

תל אביב : 15 : 4

ירושלים : 01 : 4

יציאת השבת

חיפה : 17 : 5

תל אביב : 19 : 5

ירושלים : 17 : 5

ר'ת חיפה : 55 : 5

ר'ת תל אביב : 57 : 5

ר'ת ירושלים : 43 : 5

המשר לפרשת: וישב

ברשתו לחלוטין.

יום אחד, מיימי החנוכה, התקשר אותו אדם אל הבחור, והבחור החל לשוחח עמו בעודו מביט דרך החלון אל אור נרות החנוכה שבקעו מאחד הבתים בסביבה.

לפתע, שאל אותו איש את הבחור בבהלה: "אמור לי בבקשה, היכן אתה עומד?". התפלא הבחור ואמר שמאז תחילת השיחה לא שינה את מקומו כלל והינו בחדרו כבר מזה דקות ארוכות.

אותו אדם לא האמין ואמר לו: "לא יתכן, שהרי לפתע אני מרגיש שאיני יכול לשלוט עליך כהרגלי. אנא, ספר לי מה אתה עושה בדיוק? ומה אתה רואה בעיניך?". בתומו, ענה הבחור ואמר: "מסתכל אני מחלון חדרי אל נרות חנוכה של שכניי שהדליקו זה עתה". "מה!?!?", נזעק אותו אדם, "החלף מיד את מבטך והסתלק מהנרות כעת הנרות הללו גורמים לניתוק בתיקשור ה"רוחני" שבינינו, כך שאיני יכול לשלוט עליך", ובזכות אור הנרות זכה להתנתק הבחור מרדת שחת מידיז של אותו איש טמא שלא יכל לעמוד מול השפעת נרות החנוכה הקדושות.

כה קדושה ויקרה חצי שעה זו של הדלקת נרות החנוכה, עד שכתב הגאון הגדול, בעל האדר"ת זצ"ל: "מצוות נרות חנוכה היתה חביבה עליי עד מאוד, ולולא שיחת הבריות, הייתי מהדר שידלקו בחדר זמן רב כיכולתם. והתענגתי לשבת בחדר שבו הנרות, לראותם ולהסתכל בהם בכל רגע, ולא הלכתי מאותו החדר רק כשהייתי אנוס בעבודת הציבור, ובכל זאת ישבתי נגד פתח אותו חדר כדי להסתכל בהם פעם בפעם, והייתי שש ושמח בהם הרבה!".

לכן, מגלה לנו האר"י הקדוש כי יש דבר פלא בחג החנוכה: אמרו חז"ל כי מיום שנחרב בית המקדש, לא ירדה שכינה פחות מ-100 טפחים, שהוא מקום טומאה וטינופת, ואם כן, מדוע בחנוכה מצוים אותנו חז"ל להדליק את נרות החנוכה דווקא פחות מ-10 טפחים? שהרי זה מקום טומאה שאין השכינה יורדת לתוכו? אלא מגלה לנו האר"י הקודש ואומר: "שאף שבכל השנה אין השכינה יורדת פחות מעשרה טפחים, בשמונת ימי החנוכה יורדת השכינה הקדושה פחות מעשרה טפחים, אל תוך נרות החנוכה שקדושתם כקודש קודשים. "ולכן", ממשיך האר"י וכותב, "בחג החנוכה יורד אור עצום של תשובה, אהבה והתקרבות לה' לתוך אור נרות החנוכה, אף יותר ממה שמאיר באלול וראש השנה! שאפילו רשע גדול שיסתכל בנרות- יאיר בו אור ה". נצל את זמן הדלקת הנרות עם בני המשפחה לספר בניסי ה' בחנוכה ובכל הדורות, ושהוא מצילנו תמיד!.

שיחת מוסר שנאמרה בהיכל ישיבת "חכמה ומוסר" ע"י מורנו ראש הישיבה והכולל.

<p>השיחה נאמרה בהקשר לספר "שערי תשובה".</p> שער ג פרק: סט-ע.

בל"ג בעומר הרבה פעמים מקלקלים את הכביסה לנשים, עושים מדורות וריח העשן נכנס לתוך הכביסה, יש להן מזה הרבה עוגמת נפש. הם מחזירות את כל הכביסה חזרה למכונה. מהיכן ההיתר לעשות מדורות וללכלך כביסות של אנשים?

כגון, אם היו מים שוטפים ובאים שם חייב לגזור בפניהם אף כי הוזהרנו להשתדל בהצלת חברנו ולשית עצות לעזרתם בעת צרתם, וכן כתוב (ויקרא יט, טז): לא תעמוד על דם רעך, ואמר שלמה (משלי כד, י'): התרפית ביום צרה צר כחכה - פרוש: אם יש לך כח להציל בעצה או בהשתדלות ואתה מראה את נפשך שאין בך יכולת - יקצר כחך, מדה כנגד מדה.

היו מקרים שהלב כאב מאד. אדם שנפטר ביום שישי אחרי צהרים, מה כבר נשאר? רק להכניס אותו לתוך האדמה, וע"י כך הוא יצל מעונש 'חיבוט הקבר', זכות ארץ ישראל ושבת. השאירו אותו לקבורה למוצאי שבת, הפכו עליהם את כל הקערה ה' ירחם. במקום שירויחו את כל הקופה, השאירו אותו כל השבת על פני האדמה, וקברו אותו ביום ראשון...

צריך זכות גם להקבר נכון, חוץ מהענין

של למות בזמן...

ע. לא תוכל להתעלם (דברים כב, ג).

הוזהרנו בזה שלא להתרשל מהצלת ממון חברנו בין מטלטלים בין קרקעות, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (ב"מ לא א): וכן תעשה לכל אבדת אחיך (דברים שם) - לרבות אבדת קרקעות, כגון אם היו מים שוטפים ובאים שם חייב לגזור

בפניהם.

הממשך יובא בעוד שבועיים א"ה.

מצא את המסתתר		
לפרשת	וישלח	
		
מצא 18 מילים מן הפרשה. במאוזן, במאונך ובאלכסון.	מצא מימרה מסתתרת .	
ל	פ	
ה	ה	
נ	מ	
ת	ו	
פ	נ	
ל	ל	
ה	ד	
פ	נ	
נ	ל	
ד	ה	
ל	ק	
ג	ב	
פ	י	
ו	ש	
ע	ה	
פ	ד	
ל	ל	
ד	ח	
פ	ד	
ד	פ	
ד	ח	
ד	פ	
ד	ח	
ד	ח	
עשר אדום	שעיר עזרים	שדה פניו
אכפרה	צלע	ירכו
נשה	יבק	גיד
שכם	פדן	ארס
שבוע	כנען	קשיטה
	יחז	חלקת
האם חמאת את המשיט:		
נאמנים פצעי אורח ונעדרות נשיקות שוט:		
מאת : משלי פרק כז		

את הכסף שלי?..."

האיש נראה מופתע מעצם השאלה, אך לא היסס להשיב, ואמר: "אני זקוק לכסף כדי לקנות משקאות וסמים!".

היהודי שלנו ממשיך ושואל: "וכמה כסף זה עולה, הסמים הללו?". "5 לירות שטרלינג", השיב מנהיג קבוצת השודדים. הוציא איש העסקים החרדי סך של 10 ליש"ט, הגישו לשודד, ואמר לו: "הנה קח לך את הסכום הזה, כפול ממה שביקשת,

מילה חמה!..

סיפור מדהים הממחיש את ההשפעה הגדולה שיש לנתינת מחמאות, הפועלת את פעולתה גם כאשר האדם המוחמא אינו אלא גוי ופושע פלילי מסוכן: איש עסקים חרדי המתגורר בלונדון ביצע עסקה גדולה, וקיבל את שכרו במזומן.

בצאתו ממקום העבודה שלו היה במזוודתו סך של כ-100,000 לירות-שטרלינג. לאחר שצעד כמה עשרות מטרים מתנפלים עליו 3 גויים, דורשים לקבל לידיהם את כל הכסף הנמצא עמו.

אנשים אלה שידעו מן הסתם על העסקה הגדולה שביצע, עקבו אחריו וביקשו לשדוד את סכום הכסף הגדול, תוך שהם מאיימים עליו מפורשות שאם לא ייתן את הכסף, הם יהרגוהו.

היהודי החרדי עשה חושבים, והחליט לנסות לפתח שיחה עם השודדים. הוא התבונן על פניהם, וראה באחד מהם את דמות המנהיג, ופנה אליו ואמר לו: "תראה, אני רואה בך תכונות חיוביות מאוד, הנך נראה לי אדם טוב ונימוסי, ואפילו אינטליגנטי מאוד; תאמר לי, לשם מה אתה צריך

והניחני לנפשי...".

למרבה הנס, פעלו הדברים על ליבו של השודד, שלקח את שטר בן 10 הליש"ט, והורה גם לשני השודדים האחרים לעזוב את היהודי לנפשו.

למחרת מגיע היהודי שלנו לבית הכנסת שלו באזור החרדי בלונדון, וליד השער הוא מבחין, לחרדתו הגדולה, במנהיג השודדים הואו. "הייתי בטוח שהוא בא לכאן כדי לבטל את העיסקה שעשינו אתמול, וליטול ממני את כל הכסף", אמר אח"כ היהודי החרדי למשפחתו.

אולם בתוך שניות ספורות התברר לו שהשודד בא לכאן במטרה אחרת לגמרי. הוא מנופף ביזו בשטר של 5 ליש"ט, ואומר ליהודי הנדהם הנה העודף על 10 הליש"ט שקיבלתי ממך אתמול...

עכשיו תפס היהודי אומץ, ושאל את השודד הגוי שניצב לידו בפתח בית המדרש: אני רוצה שתסביר לי את מה שקורה פה: אתמול רצית לשדוד אותי ולקחת את כל כספי, אחר כך הסתפקת ב-10 ליש"ט, ועכשיו אתה עוד מחזיר לי עודף?!"

את דברי התשובה של הגוי יש להחדיר היטב אל נבכי-לבנו.

"אני בן 27", אמר הגוי, "ועד אתמול לא שמעתי מעולם שאני אדם טוב, לא שמעתי שאני עושה רושם כאחד שיש לו תכונות חיוביות. תמיד אמרו לי שאני ילד רע!. אתה האדם הראשון בעולם שאמר לי את הדברים הללו, וההרגשה שלי היתה שבאמת התכוונת למה שאתה אומר, ולא אמרת את המחמאות הללו רק כדי להרוויח את כספך.

הגישה שלך שבתה את ליבי, עד שהחלטתי שלא מגיע לך שאגזול את כספך. לכן, אתמול הסתפקתי בשטר ב: 10 הליש"ט, ולאחר שקניתי מה שהייתי צריך לקנות, ונשאר לי עודף, באתי להשיב לך גם את זה", סיים ואמר ראש השודדים. סיפור זה שמענו מהגר"א טוויסיג שאמר שהוא מכיר את בעל המעשה בלונדון. ועכשיו נעשה חשבון: אם זה מה שמחמאה אחת יכולה לפעול על ליבו של גוי, ועוד גוי כזה שהוא שודד מסוכן ואלים, איזה ערך יש למחמאה אחת שלנו שנעניק לילדים, לעקרת הבית, לשכנים, ולכל היהודים הסובבים אותנו? למה אנחנו חוסכים בדברי מחמאות? האם נתינת מחמאה גוזלת ממך משהו? האם היא מעבירה את כספך ורכושך לאדם המוחמא?

לשון הפתגם העממי שמחמאה לא עולה כסף, היא כל כך נכונה במקרה זה, שחבל שלא ליישם את זה על כל צעד ושעל. אנשים ונשים רבים בדורנו סובלים מבעיות שונות, כשרובם נובעות בדרך כלל – מהיחס והאהבה בבית שנתנו לו הוריו!. אם הבית מלא בחום ואהבה, מילים טובות, הערכה ומחמאות – זה בית בריא בו גדלים ילדים חזקים בריאים וטובים!.

הלכות: בענין ברכת הטוב והמטיב ושהחיינו...

א. בענין ברכת הטוב והמטיב ושהחיינו על לידת בן או בת, ונכד

סעי' א', שו"ע: ילדה אשתו זכר מברך הטוב והמטיב, וגם היא צריכה לברך כן. ויהיו ידיה וגופה נקיים בשעה שמברכת, ומברכים הטוב והמטיב בשעת השמועה ולאו דווקא בשעת ראית התינוק, ולכתחילה נכון לברך תוך כדי דיבור משמיעת הבשורה על לידת הבן (והיינו לאחר ששמע שהתינוק בריא ובר קיימא), אך אם לא בירך מיד יוכל לברך כל זמן שהשמחה בתוקף בלבו ויש אומרים שלאחר שלשה ימים לא יוכל לברך.

ובמשנ"ב (סק"ב) שכמו"כ יש לברך שהחיינו על לידת בת, גם האב וגם האם (וכנ"ל), אך לא לפני שראו אותה, וגם בזה אם לא בירך מיד יוכל לברך כל זמן שהשמחה בתוקף בלבו.

ואם ילדה אשתו תאומים, מיד כששומע על לידת הבן הראשון מברך הטוב והמטיב, וכששומע על השני יברך שוב, וה"ה בבנות לענין שהחיינו, אך אם לא בירך עד ששמע או ראה שניהם מברך פעם אחת הטוב והמטיב או שהחיינו ומכוין על שניהם.

והנה כאמור ברמ"א שברכות אלו אינם חובה ולכן נתפשט המנהג שרבים מקילים באלו הברכות. וכן נוהגים הספרדים שלא לברך ברכות אלו, וחלק מקהילות האשכנזים ובפרט לענין שהחיינו על לידת בת, אך אלו הנוהגים לברך ברכות אלו, ובפרט שמרגישים שמחה בלבם שפיר עבדי ותבוא עליהם ברכה, ואף אלו שאין נוהגים לברך נכון שיכוונו בעת ברכת המזון בעת ברכת הטוב והמטיב להודות על כך וכן בעת ברכת שהחיינו בברית מילה, ובלידת בת ע"י אכילת פרי חדש או מלבוש חדש.

ולענין ברכה על לידת נכד או נכדה כבר הכריע הבי"ד (ד"ה ילדה) שנכון שלא לברך, אך גם בזה הסומך להקל ולברך כשיש לו שמחה גדולה, יש לו על מי לסמוך, והרשות בידו.

וברכות אלו יוכל לברך גם בימי אבלותו או בתשעת הימים וט"ב אם נזדמן לו לברך אז, וכאמור ברמ"א אם נפטר האם או האב מברכין שהחיינו ולא הטוב והמטיב.

סעי' ב', שו"ע: מת אביו מברך דיין האמת. וה"ה שאר אדם כשר שמצטער עליו (- מ"ב סק"ח).

ב. שהחיינו והטוה"מ על ירשה והרווחת ממון

שם: מת אביו מברך דיין האמת, היה לו ממון שירשו אם אין לו אחים מברך ג"כ שהחיינו ואם יש לו אחים מברך הטוב והמטיב. וימתין עד שיצא מאנינותו, ויברך בינו לבין עצמו ולא ישמעוהו בני אדם כי יש בזה משום פחיתות כבוד

